

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Der Odeser ḥošn

Bekerman, Shim'on

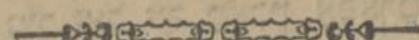
Vilno, 659 = 1899

. זונאלאב טאג

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12862](#)

אוֹיֶב אָזְוִיא זַיְגָעַן מֵיר בִּידָע פְּרִיעַ, הָאָת אֲרָאן אִיחֶד שְׁטִיל
גִּינְעַמְפָּעָרֶת. עַר הָאָת זַיְה בָּאַרְטְּרָאֶכְט עַטְנוֹאָס, גַּאֲרַ דָּעַר קָאנְטְּרָאֶלְרַ
הָאָת אִיהָם זַיְן נַיְדָאָנָק אַיְכָעַר גִּישָּׁלָאָגִין! טַוִּיל עַר הָאָת גִּיפְּאַדְרָעָת
דִּיא בְּלָעָתִין.

מֵיר זַיְגָעַן שְׂזַיְן אַיְן "בִּירְעוֹלָא" הָאָת אֲרָאן זַיְה אָפְ גִּירְוִיפִּין,
אִיחֶד וּוַיְסַט צִיפָּה, דָּא שְׁטִיטַת דָּעַר פְּאַיְעַד אַשְׁעָה צִימַת, אַיְה וּעַל
אַבְיַיְן פְּרָאָגִין טַיְיָא אָגָן מֵיר גַּוְעָלִין צִיבִּיִּיסִין.
וַיְיַעַר אַגְּנִינְעָהָם הָאָת צִיפָּה גִּינְעַמְפָּעָרֶת.

3.

גּוֹט בְּאַקָּאנְט,

אוֹ דָעַר פְּאַיְעַד אוֹ גִּיקְוּטָעַן אַיְפִּין סְטָאַנְצִיעַ, אַיְן אֲרָאן
אַבְיַיְן — אַיְן בּוֹפָעַט אַיְן הָאָת אַבְיַיְן גִּיטְרָאָגִין טַיְיָא: גִּיאָה הָאָבִיָּן
צְוָא גִּיבִּיִּיסִין אָגָן אָפְ גִּיטְרָזְגִּיקִין טַיְיָא, אָגָן הָאָבִיָּן נַאֲכָהָעָר גִּימְאָכְט
אַזְעָקָס אַזְגְּזַעְבָּצִין, נַאֲכָהָעָר רַוְּפָט זַיְה אָפְ אֲרָאן, גַּיוּוֹיס וּוַיְלַט
אִיחֶד שְׁלָאָפִין, וּוַיְיַלְל — אִיחֶד וַיְיַת דָּאָךְ גַּיְנָעָן אַזְיִיפָּאָחָתִינָה,
גִּיטְוִיְגַּטְלָה וַיְיַת אִיחֶר גַּיְתָ אָזִים גִּישָּׁלָאָפִין: אַיְה הָאָב אַקִּיסִין מִיט
אַדְקָעַ, אַיְה וּעַל בָּאַלְדַּ מַאֲבִיָּן אַגְּוִיטִין גִּילְעָנָעָר פָּאָר אַיְה.

אַיְה דָּאַגָּע אַיְה אֲרָאן, גַּוְאָרוּס דָּאַרְפָּט אִיחֶר זַיְה אָזְוִיא
פְּיל בְּאַמְּיַהָעַן וּוְעַגְן מֵיר?

שְׁפָעַטְעָר וּוּעַט אִיחֶר מֵיר דָּאַגָּקִין, דָעַר וּוַיְיַל קוּמָט מֵיר
גַּיְתָ קִיְּן דָּאָגִק: עַר הָאָת צְוָא זַאֲמָעָן גִּילְיָגָט דִּיאָ קָאַלְדָּעַ, אַיְן
הָאָת אָזִים בּוֹבָעַט אַיְפִּין בָּאָגִק, אָגָן צְוָא קָאָפִין הָאָת עַר גִּיהָאָט
אַגְּרוֹסָע קִישְׁיָן מִיט אַיְאַשְׁצִיק: עַר הָאָת אַרְזִים גִּינְוָעָן פָּוּן זַיְן
אַעֲמָדָאָן אַבְאָפָע אָגָן זַיְא הָאָת זַיְה גִּילְיָגָט שְׁלָאָפִין, אָגָן זַיְא אַיְן
גַּיְה אַיְשָׁלָאָפִין גִּינְוָאָרִין.

אַדְעָסָעָר חַתָּן אָה

אֵת וְנָאֵם פָּאֵר אֲשִׁיֶּנֶה קִינְדְּ דָּאַס אַיזְּ חָאַט אַרְאָן גִּיקְלָעֶרט
צֹו וְנָאֵם טַיְינִגְמִיר אַסְפֵּה גַּעַלְטַ, אַטְּ דָּאַס אַיזְּ טַהִיעָנְעָרַ פָּאֵר אַלְעַם קִין
שָׁאַז אַזְּיַף דָּעַר וְעוּלְטַ קָאָן גַּעַבְּן אַפְּ וְעַגְּנִין גַּעַגְּנִין דָּעַם : וּוֹיָא — גַּלְילִין
וְעַט וְיַיַּן דָּעַד פַּעֲרוֹחָהָן וְנָאֵם אַעַר וְעַט אַיְהָר פָּאֵר אֲפָרְזִיא בְּאַקְוּטָעַן
שָׁאַדְעַ וְנָאֵם אַיְהָקְהָבְגַּט גַּיְתְּ נִיְהָאַט דָּאַס גַּלְיכְּ בְּאַקְאַנְטַ צֹוָּא וְעַרְוָן קִיט
אַיְהָר פְּרִיעָר : בְּפִילְיִיבְטַ וְוַאלְטַ אַיְהָקְנִיקְאַנְטַ — בְּאַקְיִטָּעַן . . .
גַּאַחַר וְנָאֵם רַיְיד אַיְהָקְהָבְגַּט, טַפְּפַו וּוֹיָא קִום אַיְהָקְהָבְגַּט צֹוָּא אַיְהָר ? זִיָּא אַיְזְ פָּוּן אַנְאָ
גַּרְזִיסְעַ פְּאַמְּיִלְעַ, גַּיְוִוִּים וְעוּטְמַעְן אַיְהָר — גַּעַבְּן אַסְפֵּה גַּדְזַן, גַּיְוִוִּיְטַ
לִיךְ וְעוּלְיַן זִיָּא טָהָהָן אַשְׁיְדוֹקְ וּוֹיָא פָּאֵר אַיְהָר פְּאַסְטַ : גַּאַחַר
צֹוָּא רַיְקְ בְּרִידְגִּינְגַּן, וְנָאֵם בֵּין אַיְהָקְהָבְגַּט אַשְׁנִינִידָעַר ? אַיְהָקְהָבְגַּט בֵּין גַּאַחַר צֹוָּא
דָּאַנְקָיִן אַפְּעַנְשַׁ מִיט אַנוּטִין טַאַלְאַנְטַ אַיְזְהָאַנְטַ, בֵּין יַעַצְטַ הָאַבְגַּט
אַיְהָקְהָבְגַּט גַּיְטִמְטִין פּוֹפְּצִיגְן רַוְבִּיל אַמְּמָאַנְטַ, וּוֹיָיל אַיְהָקְהָבְגַּט בֵּין גַּחְאַלְאַשְׁטָטַיִ
וְעוּטְמַעְן אַיְהָקְהָבְגַּט עַלְלַיְהָאַטְיִין וְעוּטְמַעְן אַיְהָקְהָבְגַּט גַּיְוִוִּים גַּעַמְטַעְן מַעַהָר : אַיְזְ אַזְּיִסְעַר
אַלְעַם, דָּאַרְפַּמְעַן דִּיאַ שְׁטַעַלְעַ אַזְּיַף "צָעָהָן בְּקָרוֹת" אַיְהָקְהָבְגַּט קַשְׁ
הַאַגְּדָלָעַן אַזְּיִפְּנִין אַיְגְּנָעָם דְּרַעְכְּנִינְגַּן, אַדְעָרְמַעְן בְּאַקְוּמָט אַשְׁוֹתָפְ
אַיְזְגִּירְדִּעְ אַיְשְׁעַבְטַ בֵּין אַיְהָקְהָבְגַּט אַשְׁפְּעַצְאַלִּיסְטַ, אַפְּעַדְעַר אַיְזְ
הַאַנְטַ הָאַב אַיְהָקְהָבְגַּט, קִין אַרְיִים בְּחֹור בֵּין אַיְהָקְהָבְגַּט, עַס גַּאָן וְיַיַּן אַזְּ
אַיְהָרְעַע עַלְטָרִין פְּאַרְלָאַגְּגָעַן גַּאָר גַּיְתְּ קִין בְּעַסְעָרִין שִׁידְוֹקְ : קִין
דָּאַקְטָאַר, אַדְעָר אַפְּטִיְיִקְעָר עַוְלִיְן זִיָּא גַּיְתְּ גַּעַמְטַעְן, וּוֹיָיל גַּיְתְּ
זִיְעָר גַּעַסְעָגָע אַיְזְיַף דָּעַם, דָּאַס שְׁמַעַקְטַ מִיט אַסְפֵּה טַזְיִעַנְדָעַר
אָגְנִיְתַ גַּיְתְּ זִיְעָר פְּאַמְּיִלְעַ וְקִין דָּאַס, אַיְהָר פְּאַטְעָר אַיְזְ דָּאַה אַפְּרָאַסְטַ
טָעַר עַרְלִיכְעָר אַיְדַ, גַּיְתְּ קִין אַרְיִקְטָאַקְבָּאַט : גַּעַם גַּאָן גַּעַבְּן אוֹ דָעַר
צָוְפָאַל וְנָאֵם מִיר חָאַבְיַן זִיְקַד יַעַצְט צֹוָּא וְאַמְעַן גִּיקְיִטָּעַן זָאַל אַוְנִיְתַ
פִּירִין צֹוָּא אַקְעָל :

גַּאַחַר וְנָאֵם דָעַן ?

עַס גַּאָן גַּעַבְּן אַזְּ זִיָּא הָאַט אַיְהָר הָאַרְץ אַנְאַנְקָעָרִין אַיְבָעָר —
גַּנְעָבְּן, הַגְּסִים זִיָּא הָאַט מִיר גַּיְזָגְט אַזְּ זִיָּא הָאַט גַּאָה גַּיְטַ גַּיְשְׁלָאַסְיַן
קִין פְּאַרְטִיְיָא ? דָּאַה גַּאָן גַּעַבְּן אַזְּ אַיְזְ אַיְהָר הָעָרָאַיִן אַיְזְ פְּאַרְאָן
אַפְּעַרְאַיִן וְנָאֵם זִיָּא דִיְגְּקַט וְעַגְּנִין אַיְהָם ; מַוְּעַן טָהָהָן אַוְנִיָּא,
מַעַן דָּאַרְפַּמְעַן וְעוּרִין מִיט אַיְהָר גַּיְתְּ בְּאַקְאַנְטַ, דִּיאַ — מִיט אַיְהָר זִיְקַד
זַעַחַן אַדְעָסְעָר חַתְּן

יעון אָפֶט, קְרַעַדְלָגִינְעַן דְּרוֹךְ צֹא גַּיִן מִיט אַיהֲר אָפֶט שְׁפָאצִירַן, דָּאן זָוֶול אֵיךְ וַיַּסְין צֹא אֵיךְ קָאָפֶט וַואָסְ צֹא דִיְּנָקְוַן וַיַּעֲנֵן אַיהֲר אָדָעָר גִּיט: אָז זִיא וַועַט צִיִּן צֹא — בְּרִידַן מִיט מַיִן גַּגְאָקָאַמְּסְטַנוֹא אָונְ זִיא וַועַט זִיהְ נִיט אַנְטַנָּאָגַן צֹא גַּיִן מִיט פִּיר, אַיְהָ אָבָעָנוֹיָן אָז אֵיךְ בֵּין נִיט וַיַּיְתֵּן פִּין מַיִן גְּלִיק:

גַּאַהֲר וַיַּאֲטַה מַעַן? וַיַּאֲהַבְּטַמַּעַן אָז צֹא רִידַן וַיַּעֲגַז דָּעַם?

הָא... גַּאַהֲר אַהֲרָעַם אַיְהָ דָא אַמְּטִיל אֹוִיפֶט מַיִן עַתְּרַיְן וַוְאַרְט אַפְּהַיְּעַרְעַר קְמִיטַל וַואָס בְּעַסְעַר קָאוֹן נִיט זִיִּן: אֵיךְ וַעַל אַיהֲר קָעַבְיַן צֹא עַרְקְעַרְעַרְיַן וַיַּאֲ אַיְעַס נִיט מַעַן אַלְעַ אַוְינְד שְׁפָאצִירַן, אָונְ אֹוִיא וַיַּאֲ אֵיךְ בֵּין צִיִּן גַּיְיִינְט אָז דָעַם, וַיַּיְלֵ אֵיךְ קָא אֹוִיךְ גַּיִן: גַּאַהֲר אַלְיַין גַּיְטַמַּעַן דָּאָה נִיט וַעַל אֵיךְ אַיהֲר קָעַטְיַן אָז זִיא גַּאַל פִּיר צֹא לִיב פְּאַחַן: אָונְ וַיַּאֲ אֵיךְ קָעַבְיַן וַעַט זִיא מִיר נִיט אַנְטַנָּאָגַן זִיא אַיְהָ אַרְאַוְוִיטְנַע קִינְד, גַּיְוִוִּס זִיכְט זִיא נִיט טָאג אָונְ נַאֲכַט אָז שְׁטוֹפֶת: גַּיְיִיְנְטְלִיהְ וַעַל אֵיךְ נָאָה וַעַרְעַן בְּרִיעַר בְּיַיָּא זִיא אָז שְׁטוֹפֶת אַיְן אַיְנְגִיְעַר, וַיַּיְלֵ אֵיךְ קָאָב דָּאָה אֹוִים בַּיַּד, דָעַר מִיט וַואָס פִּיר זִיְּגַען צְוַאַמְּעַן גַּיְפָאַרְיַן:

קוֹרֵץ עַם אַיְהָ דָא אַטְרִיר וַוְאַ אַרְיַין צֹא גַּיִן — צֹא זִיא אָז שְׁטוֹפֶת, אֵה וַיַּאֲ דָעַר לַעַב אֵיךְ שְׂוִין אָז וַיַּאֲלַשְׁוִין אֹוִיפֶט שְׁטִינַן, עַם אַיְהָ מִיר זִיְעַר לְאַגְּגַעְיִילִינְ דִּיאָ צִיְטַמַּע וַואָס זִיא שְׁלָאָפֶט, וַעַן אֵיךְ בַּיַּד מִיט אַיהֲר אַיְהָ מִיר דִּיאָ צִיְטַזְיִעַר קוֹרֵץ: גַּאַהֲר עַם אַיְן אַרְחַטְנוֹת אֹוִיפֶט אַיהֲר, זִיא הַאֲטַט קָעַבְיַק נִיט נַיְשָׁלָאָפִין גַּיְוִוִּס צְנוּיָא גַּעַבְתַּ, אָז אֹוִיפֶט אַיהֲר אָז דָאָה אַיהֲר עַרְגָּעַר וַיַּאֲ אַנְגַּדְעַרְיַן: אַיהֲרַע שִׁינְחָה אָדָעַל קִינְד אַיְהָ דָאָה אַיהֲר עַרְגָּעַר וַיַּאֲ אַנְגַּדְעַרְיַן: אַיהֲרַע שִׁינְחָה אַיְיַעַלְעָה וַעַלְיַין דָאָה וַעַרְעַן בְּרִיעַר, אַ וַיַּאֲ... גַּאַהֲר שָׁא זִיא וַיַּאֲכַט זִיהְ שְׂוִין אֹוִיפֶט, שְׁלָאָפֶט נָאָה אַבְּסַעַלְעַ צִיפְּנִיקַע, רֹוחַ נַעַט אֹוִים...

מִיט דִּיאָ גַּיְדָאָגַן אַיְהָ אַרְאַן גַּעַטְסִין גַּעַנְיַן דִּיאָ שְׁלָאַפְּיִידַעַן בְּרִילַן, זִיְגַע נַיְדָאָגַן הַאֲבִין אַיהֲרַן גַּט גַּלְאָוֹת רַוְהַעַן, עַר אַיְן גַּעַנְעַקְעַן וַיַּאֲ אֹוִיפֶט הַיְּסַע קְזִילַעַן: אַיְם הַאֲטַט זִיהְ גַּעַנְוָאָלַט זִיא גַּשְׂוִין אַדְעַסְעַר הַתְּן

שווין איזיף שטינן, ער איז גענווען גאנטאווען עם זאל איזם קאָסטען
ווער וויסט וויא פיל, נאַהֲר מיט ציפען צוא פֿאָרְכְּבִּיְגְּנַען.

צוא ייעזער נאָך מז געטען אַעֲנָדָע, דא איז איזה דאמ זעלבע
געשען: עם איז איבער געלאָפָען פֿינֶפֶשׁעה — וואָס בֵּיא אַהֲרָן
אייז דאמ געטען גענטיג וויא פֿינֶפֶשׁ מִינֶּט, נאַהֲר בֵּיא אַים איז שְׂזֹן
געווען וויא פֿינֶפֶשׁ נאַהֲר: ציפה האָט איזיף גִּיעָפִינֶט אַהֲרָע שִׁינֶה
אוֹגָעָן, זיא האָט אַיהם גִּירְעָנֶט שְׁטִיל מִיט אלְּבְּלִיכָּען שְׁטִיקָעָל.
וואר גִּעָפִינֶן מִיר זַיְה?

סִיר וַיְגַעַן שְׂזֹן לְעָבֵן קְרִיזָאָפִיל.

אייך האָט זַיְה גַּוְתָּס אַוִים גִּישְׁלָאָפִין. נִוְוִיס הָאָט אַיְה אַשְׁעָת
פֿינֶפֶשׁ אַפְנָגָעָן: זיא האָט אַרוֹזִים גַּעַנְוָסָעָן אַהֲרָן וַיְגַעַרְיָל —
אונָה האָט אַיהם גִּיעָפִינֶט. אַהֲרָן זַעַט אַרְאָן וויא אַיְה הָאָט גִּיטְרָאָפִין,
ריְכְטִינְגָּפֶנֶפֶשׁ שְׁעָת אַפְנָגָעָן איזיף אַיְן זַיְט.

דאמ איז נאַהֲר קִיּוֹן סְהָגָנֶט, האָט אַרְאָן אַהֲרָן גַּעַנְטְּפָעָרָט,
אַהֲרָן האָט גַּעַוְוִיס גַּט גִּישְׁלָאָפִין צְנוּיוֹיָא גַּעַכְתָּ: אַהֲרָן גַּעַנְטָה נָאָך
שְׁלָאָפִין. דִּיא צִיְּטָה עַרְלּוֹיְבָט אַיְה.

אייך דְּאַנְקָע אַיְה גַּטְעָר אַרְאָן, אַיְה בֵּין וויא גַּיְא גַּעַ-
בָּאָרָעָן גַּעַוְאָרָעָן, עם איז רִיכְטִינְג וויא פְּעָמִין זַאֲנָט, אָז שְׁלָאָפִין
אייז — טְהִירְעָרָר פָּאָר אַלְעָם: אַיְה פִּיל מִיר וויא דִּיא קָאָפָ אַיְז
סִיר גַּעַוְאָרָעָן קְרִיאָא.

סִיר פְּרִידְז זְיַעַר צִפְהָה וואָס אַהֲרָן האָט זַיְה גַּעַטְנוֹאָס אַוִים
גַּעַרְוָהָט, אָז אַהֲרָן זַעַט קוֹמָעָן צְזָא הוֹיְנָע זַעַט אַהֲרָן זַיְה גִּיוֹוִיס
פִּיל גַּעַסְעָר אַזְּסְרוֹהָעָן וויא דָא.

אייך הָאָט דָא זְיַעַר גַּוְתָּס אַוִים גַּעַרְוָהָט, אָונָ אָזְדָּבִין זְיַעַר
צְזָא פְּרִידְעָן פָּזָן דָעַם גַּאֲנָצִין צְזָפָאָל וואָס מִיר האָט גִּיטְרָאָפִין
סִיט יְעַצְמָנָגָע רִיְנָע.

אַרְאָן האָט אַהֲרָן גַּעַגְעָבָעָן דִּיא האָנָט מִיט דִּיא גַּוְעָרָטָר.
אייך בֵּין זְיַעַר צְזָא פְּרִידְז דָעַר מִיט וואָס אַהֲרָן זַיְט צְזָא
פְּרִידְז, סִיר פְּרִידְז זְיַעַר אַיְעָר גַּאֲקָנְטָשָׁאָפָט: וויא גַּוְרָוִיס
וּוְאַלְשָׁן אַדְעָטְשִׁי חַתְּן.

עֲלֵיכֶם נִזְעָן מַיִן גַּלְּיק דָּם אִיךְ זָאַל זַיַּא קָאנְגָעַן אָפָט בָּאוֹכִין
צֹא הַזְּנָעַ.

מִיט דָּעַם גְּרַעַסְטָעַן פָּאַרְגָּעַנְגָּעַן אַרְאָן, בִּיטָּע מִיר צְיאָ
בָּאוֹכִין זַיַּען זַיַּא אַיזְ אַגְּנִינְעָהָם.

אַרְאָן אַיזְ גַּעַנְאַרְעָן אָסְעָר זִיךְ פָּאַר פְּרִיד.
זַיַּא זַיַּעַן צְוַאַפְּעָן גַּעַפְּאַרְעָן בִּיזְ צֹא הַזְּנָעַ.

4.

אַיִן גַּילְּיכֶת

או זַיַּא זַיַּעַן גַּעַנְטָעַן אַין צְיוּוֹנָעַ אַין וָאוֹגָנָאַל, הָאַט
אַרְאָן — זִיךְ גַּעַשְׂיִדְעָט מִיט צִיפְּהָן, עַר הָאַט אַיְהָר צְיאָ גַּעַ-
נְאַטְמָ אַזְ אַין אַנוֹגִינְט גַּוְעַט, עַר בִּיאָ אַיְהָר זַיַּן, עַר הָאַט — גַּעַ-
מְרַאְפָעַן זַיַּא זַיַּעַן עַלְפְּעָרְעָן גַּעַמְרָאְפָעַן אַוְיָפְ אַיְהָם אַין וָאוֹגָנָאַל.
עַר הָאַט גַּעַנְטָעַן אַיְזְוּוֹאַשְׁצִיק אָגְ אַיזְ אַרְאָפְ גַּעַפְּאַרְעָן
מִיט דִּיאָ עַלְפְּעָרְעָן צֹא הַזְּנָעַ, עַר הָאַט גַּעַמְרָאְפָעַן אַזְעַנְדָּעָם
הַאַפְּאַנוֹאַר שְׁטִיְמָ אַזְיִפְּיָן טִישָׁ אָגְ נְוַאְרָט אַזְיִפְּ דִּיאָ גַּעַסְטָן : מִיאָ
הָאַט גַּלְּיָה אַזְ גַּעַנְאָסָעַן טִיאָ. אָגְ אַרְאָן הָאַט זַיַּא דָעַר צִיְּלָת
גַּיִּים פָּוֹן וְעַלְכָּעַ זַיַּא זַיַּעַן גַּעַנְוֹעַן צֹא פְּרִידָעָן .
וְוַאֲזָהָסְטָו זִיךְ גַּעַמְרָאְפָעַן מִיט צִיפְּהָן ? הָאַט אַיְהָם דִּיאָ —
מִיטָּעַר גַּעַפְּרָעָנְטָן .

זַיַּא אַיזְ גַּעַנְעָן אַזְיִפְּ אַמְתִּינָה הַאַבְּיָן מִיר זִיךְ בָּאַגְּנִינְד
אַין וָאוֹגָנָאַל .
אַרְאָן, הָאַט דִּיאָ טַוְעָר גַּעַפְּרָעָנְטָן, דָוָא הָאַסְטָן אַיְהָר
דָעַרְקָאַגְּט ?

גַּיִּין .

אַגְּנִינְ ?
אַזְיִה בִּיט .